

„Park k Brucku je bezpochybné jeden z najkrajších zachovalých parkov, ak vnímame krásu skupín, ktoré vytvárajú stromy a kríky. Splynutie do jedného celku je usporiadané nekonečným umením...“

Description des principaux Parcs et Jardins de l'Europe, Wien, 1812

RODINA HARRACHOVCOV A BRUCK

Zámok Bruck

Grófovia z rodiny Harrach patrili po stáročia k najslávnejším rodninám rakúskej monarchie. Ako vysokí diplomatickí a cirkevní hodnostári a takisto dôverníci cisárskeho dvora, mali veľký vplyv na rozvoj habsburskej ríše.

V roku **1689** získal gróf **Ferdinand Bonaventura I.** Bruck an der Leitha. Jeho syn, gróf Aloys Thomas Raimund nechal začínajúc rokom 1707 zámok prešovať od základov podľa plánov **Johanna Lukasa von Hildebrandta**.

PARK K PRUGGU

Baroková záhrada (1730)

Približne v tom istom období sa začalo s vytváraním obsiahlej **geometrickej barokovej záhrady**. Došlo k prvým veľkým zmenám: majitelia dali vysušiť močiare a ich miesta vyplnili násypmi.

Od roku **1789** nechal **gróf Johann Nepomuk Ernst Harrach**, známy ako humanista a milovník umenia, vytvoriť namiesto barokových ozdobných záhrad **anglický prírodný park**. Lužnú oblasť rieky Leitha regulovali a integrovali do parku. V rovinatom teréne vytvorili kopce a zasadili zriedkavé druhy drevín.

Počas prechádzky po parku návštevník mohol zažiť najrozmanitejšie účinky okolia: veselé a svetlé lúky bohato posiate kvetinami striedajúce sa s melancholickými, malými, tienistými lúkami a lesnými cestičkami.

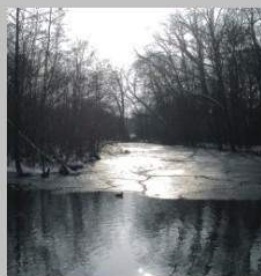
Prírodný park (Gauermann, 1810)

PARK V ROZKVETE

Zorná os smerom k zámku

ŽIVOČÍŠNY SVET

Sliepočka vodná európska

Harrachov park sa po desaťročiach zanedbávania stal časťou interregionálneho EÚ-projektu: Siet' parkov „**Veľké záhrady**“. Odtedy sa prijali opatrenia k opätovnému navráteniu parku do stavu prírodného parku z roku 1800.

Opäť vytvorili dôležité zorné osi, zriedkavé stromy a stromové skupiny zviditeľnili pre návštevníkov parku cieľným klčovaním.

Park je na najlepšej ceste k tomu, aby sa opäť mohol stať jedným z najdojímavejších umeleckých a prírodných zážitkov, o ktorých mnohí cestujúci nadšene rozprávali za čias Johanna Nepomuka Ernsta Harracha.

Mimo umelekohistorickej hodnoty má dnes park veľký význam ako útočisko pre mnohé zriedkavé druhy živočíchov a rastlín.

Park je veľmi bohatý na rôzne druhy živočíchov, keďže zahŕňa mnohé rozličné typy životného prostredia. Park patrí so svojimi okolo **50 vtáčimi druhmi**, ktoré tu liahnu, k najbohatším parkom v strednej Európe.

Nachádzame medzi nimi ohrozené druhy ako kavku obyčajnú, mnohé druhy **ďatľov** a **holuba plúžika**, jediného holuba, ktorý hniezdi v dutinách stromov, zvyčajne v opustených dutinách ďatľov.

Život kvitne aj v naširoko rozvetvenej sieti vôd harrachovského parku: Okrem vodných vtákov tu nachádzame obdivuhodné bohatstvo obojživelníkov a plazov ako aj mnohé druhy vážok, ktoré krúžia pozdĺž vôd.

Z botanického hľadiska sa harrachovský park vyznačuje predovšetkým zvláštnou mnohokostou a vzhľadom exotických stromov, ktoré svedčia o záhradníckych schopnostiach grófa Johanna Nepomuka Ernsta Harracha a jeho záhradného architekta **Christoha Lübecka**.

Na rozdiel od niektorých iných parkov mnohé exotické exempláre prežili napriek po desaťročia chýbajúcej vhodnej starostlivosti, a preto nás park prekvapuje neprekonateľnou zbierkou dokonale vyvinutých, zriedkavých drevín.

Tisovce dvojradé v harrachovskom parku patria k najstarším exemplárom v strednej Európe. Tento druh pochádza z barinových oblastí južných štátov USA a z údolia Mississippi. Iné stromy v parku pochádzajú z oblasti Ázie, ako napríklad **Zelkova** pilkatá, ktorá v Európe len málokedy dosiahne takúto veľkosť.

Ďalšie „**maškrtky**“ pre návštevníkov zaujímavých sa o botaniku, sú napríklad Hrab obyčajný, Cédrovec zbíhavý, Buk lesný, Dub maďarský a jeden Platan východný.

Zástupcovia menej zriedkavých stromov nás očaria obzvlášť peknou formou rastu. Hruby, staré duby, mocné platany – všetky tieto stromy dodávajú parku **jedinečnú atmosféru**.

Okrem dojímavých osamelých stromov zasadili na iných miestach malebné stromové skupiny, ako napr. skupinu borovic čiernych, skupinu orechovcov jeseňolistých, súbory mocných platanov a takzvaný borovicový kopec.

RASTLINNÁ RÍŠA

Dub maďarský

Dub červený